

7/18851

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

18 Nisan 2011

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 745

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-18851)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 22.03.2011 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-30000 sayılı yazısı.

Mersin Milletvekili Sayın Ali Rıza ÖZTÜRK'ün tarafıma tevcih ettiği 7/18851 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, EÜAŞ Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ RIZA ÖZTÜRK'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/18851)**

Sorular 1, 2:

Kahramanmaraş ili Afşin-Elbistan Çöllolar Kömür Havzasında 10 Şubat 2011 günü meydana gelen maden kazası 9'u hala toprak altında olmak üzere 11 kişinin ölümüne yol açmıştır. Kazanın meydana geldiği bölgeyle ilgili olarak daha önceden sıkıntılarının olduğunu anlatan belgeler basına yansımıştır. Bu belgeler:

Belge 1: EÜAŞ Genel Müdürlüğünün 28.02.2010 tarihli "Termik Santraller ve Maden Sahaları Daire Başkanlığına gönderdiği, İşletme Müdür Vekili Arif Şahin imzalı yazı.

Belge 2: Yazı ekindeki, Maden Mühendisleri Mehmet Salmanoğlu ve Hasan Baştlık imzalı 11.01.2010 tarihli rapor,

Belge 3: EÜAŞ'ın, Çöllolar kömür sahasını işleten Park Teknik ve Elektrik Madencilik, Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye gönderdiği "önlemlerin alınmasını" isteyen 16.02.2010 tarihli yazı.

Belge 4: AEF, İşletme Müdürü Süha Dinç imzalı, yapılan tespitleri 8 madde halinde sıralayan ve tehlikeye işaret eden, 16.02.2010 tarihli Bilgi Notu

Kazanın meydana geldiği bölgenin işletmesi 28 yıllığına işletmesi Park Teknik ve Elektrik Madencilik, Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye verilmiştir. EÜAŞ'ın bu firma ile yapmış olduğu anlaşmanın maddeleri arasında, ilk üç yılda çıkarılacak kömürün EÜAŞ tarafından %50 zamlı alacağına dair bir madde olduğu iddia edilmektedir. Bu çerçevede;

-Ocak sahasında ciddi heyelan çatlakları olduğu ve bu tehlikenin kazadan bir yıl önce bilindiği ve önlem alınmadığı iddiaları doğru mudur?

-Yukarıda belirtilen belgeler basına yansımış olup bu belgeler detaylı incelenmiş midir? İncelendi ise konu ile ilgili olarak ne gibi tedbirler alınmıştır?

Cevaplar 1, 2:

Çöllolar açık maden sahasının işletilmesi ile ilgili olarak; 02.04.2007 tarihinde EÜAŞ ile Park Teknik A.Ş. arasında sözleşme imzalanmış ve 04.02.2008 tarihinde ise yüklenici firma işe başlamıştır. EÜAŞ Genel Müdürlüğü tarafından oluşturulan Çöllolar Kontrol Teşkilatı, Çöllolar açık maden sahasında anılan tarihten itibaren sözleşmenin yürütülmesi, uygulanması ve madencilik faaliyetlerinin denetlenmesi için kontrollerini yapmıştır. Bu süre içerisinde üst kotlardan 870.000 m³ hafifletme kazısı yüklenici firma tarafından yapılmış olup kömürü alınmış bölgelerde şev destekleme adına hemen iç döküm başlatılarak güvenli olması için topuk bırakılmıştır. Bu çalışmalar heyelan öncesine kadar devam etmiştir. Bununla birlikte, şevlerdeki yer altı su seviyesinin drenajla düşürülme çalışmaları ile yer üstü drenajı da devam ettirilmiştir.

Soru 3:

Bu sahada, çok önemli bir uygulama olan 'susuzlaştırma' yapılmış mıdır?

Cevap 3:

Sözleşmenin yapılmasından sonra yüklenici firma tarafından derhal susuzlaştırma çalışmalarına başlanılmış ve kömür üstünde yer alan gıda formasyonunda kazı öncesi 2,5 yıllık susuzlandırma süreci sağlanmıştır. Açılan kuyulardan Ocak 2011 ayı sonu itibarıyla 20,6 milyon m³ su çekilmiştir.

Sorular 4, 5, 6, 8, 15, 16:

-EÜAŞ ve ilgili firmanın Alman proje firmasına yaptırdığı şev analizi ve modelleme çalışmasına uyulmama gerekçeleri nelerdir?

-Genel şev açıları 2 kilometre yakındaki EÜAŞ Kışlaköy kömür sahasında 22-24 derece iken, Çöllolar sahasında neden 45-50 derece ile çalışma yapılmıştır?

-Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı olarak, "Bu olayı deprem tetiklemiş olabilir" diye beyanat verirken, 2 kilometre yakındaki Devlete ait kömür sahasının hiçbir şekilde etkilenmediğinin sorgulaması tarafınızdan yapılmış mıdır?

-Park Teknik ve Elektrik Madencilik, Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. ilk 3 yıl yüzde 50 zamlı kömür vereceği için emniyet tedbirlerini almadan, şev açıları aşırı bir şekilde yükseltilerek, bir riske girmiş midir? Böyle bir riske girdiyse EÜAŞ yetkilileri bu durumu hakkında ne gibi önlemler almıştır?

-Kazadan sonra, Park Teknik A.Ş.'nin sözleşmesinin feshedilip, bölgenin "afet alanı" ilan edilmeye hazırlandığı doğrumudur? Böyle bir girişim, ilgili şirketi kurtarmak için mi yapılmaktadır?

-9 kişinin hala toprak altında çıkarılmamış olmasının ardından uzun bir süre geçmesine rağmen, Hükümetten, ilgili Bakanlıklardan neden kamuoyunu doyurucu bir açıklama gelmemektedir?

Cevaplar 4, 5, 6, 8, 15, 16:

Yaşanan süreç tüm boyutları ile incelenmekte olup söz konusu hususlar ile ilgili adli ve idari soruşturma devam etmektedir.

Soru 7:

-EÜAŞ'ın, Park Teknik ve Elektrik Madencilik Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.'den kömürü üç yıl süreyle yüzde 50 zamlı aldığı doğru mudur?

Cevap 7:

Çöllolar Sahasından Afşin Elbistan-B Termik Santraline kömür temini sözleşmesi kapsamında yüklenici firma 04.02.2008 tarihinde işe başlamıştır. Ağustos 2009 tarihinden itibaren de firma tarafından santrale ilk kömür verilmiş olup, 04.02.2011 tarihine kadar olan sürede alınan kömüre anlaşmaya uygun olarak ödeme yapılmıştır.

Soru 9:

EÜAŞ'ın kendi sahasından kömür alımı yıllardır devam ederken, bu çalışma yavaşlatılıp; Çöllolar sahasına neden öncelik verilmiştir?

Cevap 9:

EÜAŞ'ın Kışlaköy kömür sahası, A Termik Santralının kömür ihtiyacını, Çöllolar kömür sahası ise, B Termik Santralının kömür ihtiyacını karşılamak üzere kurulmuştur.

Soru 10:

EÜAŞ, Çöllolar sahasında çalışan teknik kadroların sürekli değiştirilmesine ilişkin herhangi bir gözlemde bulunmuş mudur?

Cevap 10:

Çöllolar sahasında çalışan teknik personellerin çalışması ile ilgili hususlar yüklenici firma tarafından değerlendirilmektedir.

Soru 11:

EÜAŞ Termik Santral Maden Sahaları Müdürlüğü görevinde bulunan Necmettin Erdoğan bir ay önce sahanın işletmesini alan Park Teknik ve Elektrik Madencilik Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.'de önemli bir göreve getirilmiş midir?

Cevap 11:

Söz konusu personel EÜAŞ Genel Müdürlüğünden 14.01.2011 tarihi itibarıyla istifa etmiştir.

Soru 12:

EÜAŞ, Park Teknik ve Elektrik Madencilik Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye, Çayırhan Termik Santrali 24 milyon ton kömür temini işini Eylül 2010 ayında ihale yapmadan, 'imtiyaz devri' ile vermiş midir?

Cevap 12:

Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu tarafından, işin imtiyaz kapsamına alınması konusunda öneride bulunulması üzerine gereği amacıyla EÜAŞ Genel Müdürlüğü tarafından Bakanlığımız nezdinde girişimde bulunulmuştur. Yüksek Denetleme Kurulu tarafından önerilen işin imtiyaz kapsamına alınması için Bakanlığımızca yapılan çalışmalar sonucunda, Çayırhan Termik Santrali 3 ve 4. ünitelerinin kömür temin etme işinin mevcut imtiyaz şirketi tarafından sağlanması konusunda mutabakata varılmış ve Şirket ile Bakanlığımız arasında protokol imzalanmıştır.

Sorular 13, 14:

-Toprak kaymasının ve oluşan çatlakların bir kilometre yakınına yaklaştığı ifade edilen B Termik santrali de risk altında mıdır?

-Risk'in büyük olduğu ifade edilerek, Çoğulhan Beldesi ve Sinekli Köyü gibi yerleşim yerlerinin kaldırılmasının düşünüldüğü doğru mudur?

Cevaplar 13, 14:

Söz konusu hususlara yönelik olarak EÜAŞ Genel Müdürlüğünce inceleme ve çalışma yaptırılmaktadır.